

care — deși nu deplin omogenizată ca stil — oferă execuții pline de viață, care reușesc să mențină încordată atenția ascultătorilor. Programul lor din muzica lui Gershwin a constituit în orice caz o adevărată încercare și o pildă a modului în care trebuie interpretată creația acestui „clasic” american al veacului nostru.

E. F.

Creații studențești

Luna mai, bogată și generoasă în manifestări muzicale de tot felul, ne-o oferit și în cadrul stagiunii de concerte a Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București câteva realizări de ținută.

M-aș referi mai întâi la recitalul cu care s-a încheiat sesiunea științifică a studenților, recital cu program alcătuit exclusiv din lucrările premiate la Concursul național de creație studențească. Prima parte a cuprins piese de cameră, reținându-ne atenția în primul rând cele 6 *lieder* de Adrian Iorgulescu. Tînărul compozitor a dovedit că posedă o remarcabilă cunoaștere și stăpînire a exprimării muzicale moderne, fapt ce-i permite să construiască cu precizie arhitectonica lucrărilor. Interpretarea de care au beneficiat *lieder*urile a evidențiat sensibilitatea și intuiția sopranei Emanuela Athanasie și a pianistei Mihaela Alexandrescu. Am remarcat de asemenea echilibrul proporțiilor, originalitatea discursului muzical în *Cvartetul de coarde* al lui Călin Ioachimescu, care a și beneficiat de o interpretare de excepție (Formația *Academica*). Lucrarea, destinată tot cvartetului de coarde, de Doina Nemțeanu a vădit știința muzicală a autoarei, sobrietatea și neoclasicismul exprimării. În fine, piesa de pian a Adrianei Hölski a lăsat să se întrevadă încurajabile calități muzicale.

A doua parte a programului a cuprins lucrări corale patriotice (prezentate de Corul Studio condus de Armand Ghedoian). Lirică, ieșită din calapoadele bătătorite ale genului, cu o scriitură modală rafinată, lucrarea lui Horia Șurianu ne-a atras în mod deosebit atenția, constituind o certă realizare. Alături de ea, piesa lui Horia Rațiu a dovedit o bună echilibrare muzicală și o exprimare logică. *Tineret din Carpați* de Dan Bălan a întrunit frumoase calități tehnice (concretizate printr-o scriitură polifonică densă) cu remarcabile virtuți muzicale, lucrarea degajînd un elan muzical incontestabil, atribut ce poate caracteriza și piesa lui Nicolae Vasile. Corul lui Gyöngyi Ridzyk a demonstrat multă sobrietate în timp ce lucrarea lui Adrian Pop a transmis avînt tineresc. Piesa lui Valentin Gruiescu a utilizat din păcate o armonie ce aducea mai degrabă cu stilul american de estradă decît cu ceea ce ne-am fi așteptat să găsim într-o lucrare cu mărturisite ambiții patriotice. Nu-i putem însă contesta indubitabila muzicalitate, fapt care s-a răsfrînt pozitiv în anumite momente ale lucrării. Menționăm de asemenea pe Șerban Nichifor, Teodor Caciora și Tiberiu Popovici, semnatarii unor piese promițătoare.

Alte 2 manifestări, susținute de data aceasta de Orchestra simfonică a Conservatorului, ne-au prezentat câteva talente de elită ale primei noastre Școli superioare de muzică: mă gîndesc mai întâi la cei 2 tineri dirijori, Horia Andreescu și Peter Oschanitzky

Evitînd efectele exterioare false (cu care ne-au obișnuit din păcate mulți dirijori), Horia Andreescu și-a exprimat plastic intențiile, realizînd o *Simfonie* de Franck tumultuoasă dar echilibrată. Cel de al doilea, Oschanitzky, sobru și precis, construiește cu minuțiozitate și exactitate. Discursul muzical rezultat este logic, firesc, *Simfonia* schubertiană prezentată purtînd pecetea acestor atribute.

Printr-o coincidență, Ruxandra Colan și Petre Agoston au interpretat același *Concert de vioară* — cel de Beethoven; faptul ne-a permis o comparație între cele 2 versiuni audiate: Ruxandra Colan, o tehniciană de primă mînă și o muziciană cu nimic inferioară calificativului maxim, a fost marcată de o emoție vizibilă — anumite mici defecțiuni în construcție le pun pe seama acestui neașteptat trac —, tînăra solistă făcînd proba calităților sale pe parcursul majorității momentelor de susținere a dificilei partituri. Petre Agoston, în ciuda unor mici minusuri la capitolul tehnic, a arătat o aleasă sensibilitate muzicală, conturînd cu multă intuiție frazele beethoveniene. Privite în mare, putem spune că versiunea Ruxandrei Colan a reliefat mai degrabă latura dramatică a lucrării în timp ce ipostaza muzicală furnizată de Petre Agoston înclina mai ales către valențele lirice ale capodoperei lui Beethoven.

În fine, Stana Bunea a interpretat cu mult rafinement cele 2 *dansuri pentru harpă și orchestră* de Debussy, muzică colorată, frumoasă, din păcate atît de rar cîntate.

Despre orchestră și lucruri bune și mai puțin bune, în funcție de concentrare; momente realizate au stat din păcate alături și de situații în care decalajele dintre partide sau în interiorul partidelor erau evidente.

Dan BUCIU

Tribuna tinerilor soliști

Dirijorul Henry Selbing a condus, la orchestra Simfonică a Radioteleviziunii, trei concerte importante, cu trei tineri soliști. Este lăudabil faptul că Filarmonica „George Enescu” și orchestra, mai precis orchestrele simfonice ale Radioteleviziunii, își dispută meritul de a promova tineretul nostru artistic, care se vede astfel încurajat, apreciat.

Am urmărit pe tînărul harpist Ion Ivan Roncea, interpretînd *Concertul pentru harpă și orchestră* de Händel (există și versiunea pentru orgă, de altfel inițială). Ion Ivan Roncea (elev al profesoarei Liana Pasquali) deși foarte tînăr, a avut și are o bogată activitate și un frumos repertoriu. A participat la concursuri și festivaluri internaționale. În prezent face parte din orchestra Teatrului din Constanța. Concertul de Händel ne-a oferit prilejul să-i apreciem finețea și corectitudinea execuției, muzicalitatea sa deosebită. Excelează în frazarea frumoasă și în nuanțele dinamice destul de variate, poate cu diferențe prea mari între *forte* și reprizele sale în *pianissimo*. Tehnica sa este excelentă. Ne-a dovedit-o și în suplimentul acordat, *Dansul focului* de Watkins, executat cu virtuozitate. Ion Ivan Roncea este un solist de calitate despre care sîntem siguri că se va mai vorbi.

Pianistul Ștefan Agoston, care face o carieră didactică la Brașov (asistent, clasa prof. Gabriel Amiraș),

a obținut un premiu (1971) la un concurs de la Terni (Italia). A cântat cu multă gingășie *Concertul al 2-lea în fa minor* de Chopin. Este un pianist sensibil care se complace însă a cânta cit mai *piano*, pînă la punctul că uneori părea că mîngîie clapele. O atitudine mai fermă, mai virilă, un tușeu mai acuzat, chiar și în Chopin, nu vor fi decît în avantajul său.

Ultimul solist, violonistul Dorel Fodoreanu (elev al prof. George Iarosevici) a cântat *Concertul* de Dvorak. Activitatea sa concertistică s-a desfășurat nu numai în țară dar și peste hotare. Este un instrumentist care cântă nu numai cu precizie tehnică, dar și cu pătrunderea sensurilor emoționale ale muzicii. *Cadența*, pasajele cantabile au fost redade admirabil. Dar intensitatea flautului l-a handicapat deseori. Violoncelul său are de altfel un ton mic.

Ne-am bucurat să vedem la pupitrul dirijoral pe muzicianul de serioasă competență care se dăruiește cu atîta elan, Henry Selbing. Conducerea sa este totdeauna viguroasă, precisă și are arta de a se face ascultat. Pe Henry Selbing îl așteptăm totdeauna cu plăcere.

J. V. P.

Tineri interpreți

La cei 20 de ani neîmpliniți, Dana Protopopescu se prezintă ca o pianistă formată, cu reale împliniri artistice, cu un palmares internațional demn de toată

lauda : Diplomă superioară la clasa de pian a prof. A. Dumortier (1970), Premiul „Van Cutsem” (1972), laureată a Concursului „Tenuto” al Radioteleviziunii belgiene (1973). (Începe studiul pianului la 4 ani, urmează 8 ani la Liceul de Muzică nr. 1 din București cu prof. Emilia Vlangali, apoi la Conservatorul din Bruxelles cursuri de virtuozitate cu reputatul pedagog și pianist Eduardo del Pueyo. A obținut recent, cu mare distincție, *Diploma Superioară* pentru muzică de cameră).

O aflăm prezentă în numeroase programe de concert sau recital, susținute în țară (București, Brașov, Cluj, Craiova) sau peste hotare (Bruxelles— Belgia, Queekhoven — Olanda, Londra, Saragossa și Huesca

— Spania), unde cucerește publicul și presa deopotrivă.

Despre recitalele susținute în Spania, unde a interpretat lucrări de Scarlatti, Beethoven, Schumann, Prokofiev, Toduță, în ziarul „Heraldo de Aragon” din 1.III.1974 se spune printre altele : „...În ciuda tinereții sale, ea posedă de pe acum o măiestrie indiscutabilă, o gamă amplă de mijloace puse în slujba unei înțelegeri limpezi a operelor interpretate”.

În recitalul susținut în vacanța de primăvară a acestui an la Sala Mică a Palatului, în cadrul ciclului „După amiezile muzicale ale tineretului”, a prezentat un program cu lucrări de Scarlatti, Beethoven, Schumann, Prokofiev, Paul Constantinescu. Ca și cu alte prilejuri, am deslușit din interpretarea Danei Protopopescu aceleași certe însușiri : calm, intuiție, memorie și muzicalitate.

Așa cum consemnam cu ani în urmă, cu prilejul uneia dintre primele apariții bucureștene în public ale pianistei, Dana Protopopescu s-a menținut într-o formă de asimilare interpretativă ascendentă.

Călăuzindu-i-se în continuare pașii pe drumul presărat cu neasemuite frumuseți și sublime certitudini, al muzicii, a înțelegerii cit mai profunde și selecționării cit mai riguroase a repertoriului abordat, a dozării mai judicioase a efortului, dezvoltîndu-și în continuare talentul și tehnica interpretativă, Dana Protopopescu ne va oferi, sîntem convinși, numeroase prilejuri de a-i admira viitoarele-i apariții pe podiumul de concert.

Constantin RASVAN

★

Recitalul *de Sonate, programat în ciclul inițiat de Filarmonică „DEBUTURI — AFIRMĂRI — CONFIRMĂRI”, din seara zilei de 2 iunie a readus pe scena Studio a Ateneului pe tînărul violonist Alexandru Gavrilovici acompaniat la pian de Irina Gavrilovici. Spun a readus pentru că Alexandru Gavrilovici, cu acest recital, se află la cea de a 6-a apariție a sa pe scena Studioului. Întîmplător, am urmărit „episoadele” evoluției care ni-l relevă acum pe Alex. Gavrilovici ca pe o personalitate artistică „confirmată” de laborioasa sa activitate solistică, pusă sub semnul unui înalt nivel interpretativ ; așa stînd lucrurile ne surprinde faptul că indiscutabilele sale calități pot fi etalate doar în „subsolul” Ateneului.

Programul pretențios, dar ales cu grijă, s-a orientat către lucrări inedite, de factură modernă (exceptînd *Sonata* de Bach), predilect polifone sau modale. Alcătuit din 4 lucrări diferite ca stil și substanță, programul a întrunit o microantologie a creației moderne de sonată. Nu întîmplător *Sonata în do* de Bach a a fost aleasă drept „motto” conceptual al recitalului. În ordine au urmat : *Sonata* de Wilhelm Berger, *Sonata* de Honegger (în primă audiție) și *Sonata* de Ravel.

În Bach, piatră de încercare a oricărui violonist, tînărul interpret a realizat o construcție solidă, echilibrată, vîdînd o bună cunoaștere a trăsăturilor stilistice ale partiturii baroce. În desfășurarea *Sonatei* lui Berger ne-au impresionat vitalitatea și tensiunea cu care a fost redată lucrarea de la început pînă la sfîrșit. Un punct în plus pentru aportul pianistei Irina Gavrilovici care a depășit cu brio dificultățile tehnice ale știmei, urmărind cu aplomb și spontanei-